

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) POLITICAL SCIENCE
EXAMINATION: DECEMBER - 2022
THIRD SEMESTER

Subject: Public Administration - I (PCBCS-17-312)

Date: 22/12/2022   **Total marks:** 60   **Time:** 10.00 am to 12.30 pm

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

Q. 2. Answer any three of the following questions in 100 words. (15)

- 1) Describe the need of training in an organization.
  - 2) Describe meaning and nature of public administration.
  - 3) What are four principles of F. W. Taylor?
  - 4) Explain the need of recruitment in administration.
  - 5) Explain the importance of Planning in administration.

Q. 3. Answer any two of the following question in 500 words. (30)

- 1) Discuss the difference between public and private administration.
  - 2) ‘Leadership’ as a role of ‘Management’ – Discuss.
  - 3) Describe the principles of Administration led down by Henry Fayol.

Q. 4. Answer any one of the following question in 250 words. (10)

- a) Span of control
  - b) Public Corporations

मराठी रूपांतर

लोकप्रशासन भाग - १ (PCBCS- 17-312)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)

१. .... हा विकासात्मक नोकरशाही संकल्पनेचा उद्गाता आहे.

अ) ला - प्लॉबारा	ब) फ्रेड डब्ल्यू रिंज
क) विलियम सिफन	ड) एडवर्ड वाइडणर
२. 'आम्ही संघटनात्मक मानव असलेल्या जगात राहतो', असे ..... यांनी म्हटले आहे.

अ) डब्ल्यू. एच. व्हाईट	ब) एल. डी. व्हाईट
क) इ. एन. ग्लाउन	ड) हेरॉल्ड ई. डायमॉक
३. 'प्रशासन ही उदात्त समाज व्यवस्था बनविण्याची गुरु किल्ली आहे. सुड उगविण्याचे शस्त्र नाही' असे खालीलपैकी कोणी म्हटले आहे.

अ) वुडो विल्सन	ब) चार्लीज ए. बेर्नाड
क) अॅडम्स ब्रुक्स	ड) एम. ई. डायमॉक
४. .... हा 'नोकरशाही' या पुस्तकाचा लेखक आहे.

अ) मित्सेल क्रोझीयर	ब) एम. के. कोव्ह
क) पी. एन. हॅंझर	ड) विरप्पा मोईली
५. पुढीलपैकी ..... हे टेलरच्या व्यवस्थापन यंत्रणेचा भाग नाही.

अ) प्रचलीत यंत्रणेचा वापर	ब) स्मृतीसाधक नोकरांची भरती
क) आधुनिक किंमत प्रणालीचा वापर	ड) टोळी - फळीचा वापर

प्र. २. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (१५)

- १) संघटनेमध्ये परिक्षणाचे महत्त्व विशद करा.
- २) लोकप्रशासनाचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
- ३) एफ. डब्ल्यू. टेलरची चार तत्त्वे सांगा.
- ४) प्रशासनातील भरतीची आवश्यकता विशद करा.
- ५) प्रशासनात नियोजनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र. ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (३०)

- १) लोकप्रशासन आणि खाजगी प्रशासन यातील फरकाची चर्चा करा.
- २) 'व्यवस्थापनातील नेतृत्वाची भूमिका' या विषयावर निबंध लिहा.
- ३) हेन्री फेअॉल यांनी घालून दिलेली प्रशासनाची तत्त्वे विशद करा.

प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर २५० शब्दात लिहा. (१०)

- १) नियंत्रण रेखा
- २) लोक निगम